

REGISTERBLAD

Namn och datum: Mattias Jansson (981026), Karin Ek (981028), Cecilia Persson (990211)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I STOCKHOLMS LÄN

Områdesnummer och namn:

NRO01022 LÅNGVIKSTRÄSK

Kommun: Värmdö (0120)

Kartblad: 10J SV

Area: Ca. 365 ha, varav 360 ha land och 5 ha vatten

Naturgeografisk region: 25 a Östersjökusten med skärgårdar: Roslagens kustnära områden

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Huvudavrinningsområde 62/63

Landskapsformer: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Skogslandskap	Myrkomplex	Svagt välvd mosse
		Topogent kärr
	Naturskog	Tallskog av lav-typ

Värdeomdöme: Oexploaterat skogslandskap med hållmarkstallskog av urskogskaraktär och stora, hydrologiskt intakta myrar. Myrmarkerna tillhör de största, sammanhängande orörda myrarna i länet. De har också ett stort värde som representativt exempel på sin naturtyp. Området är i sin helhet en värdefull skogs-myrmosaik.

Huvudkriterier: A, B, C

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras, inte heller avverkning av gammal skog på hållmarker. Bebyggelse och vägbyggnad kan skada områdets naturvärde, liksom förorenande utsläpp. Kalkning och exploatering inom tillrinningsområdet är olämpligt med hänsyn till de vattenkemiundersökningar som utförs regelbundet.

Områdets huvuddrag: Långviksträsk, som är den sydligaste skogssjön på Ingarö, ligger avskilt omgiven av stora myrmarker och hållmarker. Sjön är orörd och näringsfattig. Det begränsade tillrinningsområdet är oexploaterat vilket gör sjön till ett lämpligt referensområde för övervakning av miljöförändringar. Vattenkemin i sjön har undersökts sedan 1970-talet och de långa mätserierna är mycket värdefulla för t. ex. studiet av försurning.

Myrmarkerna kring Långviksträsk består omväxlande av öppna och tallbevuxna, svagt välvda mossar. Stormossen längst i söder och mossarna kring sjöstranden är tallbevuxna med skvattram och hjortron i

fältskiktet. Här finns välutbildade exempel på de östliga skvatramtallmossarna. Andra vanliga växter på mossarna är tuvull, rosling, ljung och tranbär.

I myrkomplexet ingår också sumpskog och topogena mjukmattekärr. Största kärret ligger söder om sjön. Det är ett fattigkärr, delvis öppet och delvis trädbevuxet med glasbjörk och inslag av klibbal, gran och tall. Fältskiktet utgörs till stor del av lågt ris, gräs och halvgräs, t.ex. hundstarr, flaskstarr och trädstarr. Det finns även örter som videört och vattenklöver. Bottenskiktet utgörs av vitmossor, bl. a. spärrvitmossa och brokvitmossa som indikerar en något rikare tillgång på näringsämnen.

Vid sidan om våtmarkerna är tallbevuxna hållmarker det dominerande inslaget i landskapet kring Långviksträsk. Hållmarkstallskogen har på sina ställen karaktär av urskog. Några sydvästexponerade branter i området innehåller rikare blandskogsbestånd med bl. a. ek, lind, lönn, gran och björk. Här växer bl. a. torrmarksväxterna getrams och blåmunkar.

Den mosaikartade och orörda naturen erbjuder goda livsbetingelser för fågellivet, t. ex. tjäder och järpe. Tranor rastar regelbundet i området.

Sjön och myrkomplexet avvattnas av Långviksträskbäcken i söder. Bäcken är vattenförande året om och havsöring vandrar upp här för att leka.

Anmärkningar: Stora delar av området finns med i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (objekt nummer 20.16). Långviksträsk och Stormossen är med i den riksomfattande våtmarksinventeringen (objekt nummer 10J4A01). Största delen av området ingår också i Myrskyddsplan för Sverige (objekt nummer AB10). Sjön Långviksträsk utgör referensområde för miljöövervakning.

Referenser

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1981: Försumningsstudie av 13 sjöar i Stockholms län 1976-1980. Rapport 1981.12. (Ahlbäck O)

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1983: Naturvårdsprogram för Stockholms län, del 1. Skyddsvärda områden för naturvård och friluftsliv. Naturvårdsenheten.

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1995: Stockholms läns sjöar, utveckling, status och prognos. Rapport 1995:09. Miljöenheten. (Andersson B I, Borg G C & Nyström U, Institutet för vatten- och Luftvårdsforskning.)

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1996: Naturkatalog för Stockholms län (remissupplaga).

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1997: Våtmarksinventering i Stockholms län. Rapport nr 1997:1.

Naturvårdsverket, 1994: Myrskyddsplan för Sverige.

Statens naturvårdsverk, 1976: Områden av riksintresse för friluftsliv och naturvård. PM 726, Fysisk Riksplanering.